

A Kis Újság 1948. február 19-i számából.

Tárgy

323.211

Megoldották Kálló főesperes mártirhalálának titkát

"1945"

Este nyolctól éjjelig kínozták, azután géppisztolylövés-sorozattal agyonlőtték

(Hely)

(Oldal)

Mult héten leplezte le a köztársasági elnök képviselőjében Mihályfi Ernő miniszter ünnepélyes külsőségek között Kálló Ferenc honvéd tábort fősperesnek, az Ellenállási Mozgalom papvértanújának emléktábláját a Belvárosban.

Ismeretes, hogy Kálló Ferenc öszszelölt holttestét a budakeszi erdő mellett lévő árokban találták meg 1944 október 29-én. Halálával kapcsolatban nagyon sok olyan körülmény volt, amelyre igen sokáig nem tudtak feleletet találni. Így például érthetetlen volt, miképpen lehetséges, hogy amikor holttestében tíznél több géppisztolygolyót találtak, ugyanakkor reverendáján mindössze egyetlen golyónyom volt és kivezető nyílása ennek sem volt... Éppen így felderítetlen volt az is, hogy hol volt Kálló főesperes este 8 órától éjjelig, amikor a halál bekövetkezett. Ezekre a kérdésekre a vizsgálat most megadta a feleletet.

Kálló Ferenc a szókimondó pap

Tudják, hogy Kálló Ferenc főesperes, egy vidéki magyar tanító fia, a budai helyőrségi kórházban szolgált, mint katonapap, alezredesi rangban. Baráti köréhez tartoztak az Ellenállási Mozgalom részben kivégzett, részben megmenekült tagjai, akik közül szövetekezést hozott létre Szeder Ferencsel, Tartsay Vilmoossal, Zeőke Pállal, Kerekesházy Józseffel s másokkal, hogy a hadiüzemi munkásokat és a frontra küldött büntető alakulatokat megvédjék, valamint a fogságba esett szövetséges katonákat a nuqatra hurcolástól megmentésük.

Kálló főesperes, aki rendkívül bátor, szókimondó ember volt, még az utolsó napokban is nyíltan prédikált a helyőrségi kórház templomában a háború esztelen folytatása, a magyar vér felesleges pocskékolása ellen.

Október 29-én este 8 órakor kezdődött a dráma. A főesperes márványutcai lakásának ajtaján csöngettek. Egy magas, bőrkabátos férfit eresztett be a házvezetőnő.

— Mit kíván?

— A főesperes úr azonnal öltözzék fel és kövessen bennünket — hangzott a határozott válasz.

Az utolsó út

A főesperes ekkor már ágyban feküdt. Influenzásan, magas lázzal. A házat nyílas karszalagos pártszolgálatosok állták körül. A bejárat előtt, rendszám nélküli, fekete autó állott, német katonákkal és egy karszalagos,

magyar századossal. A véletlen úgy hozta magával, hogy éppen akkor járt a házban a Gázművek egyik tisztviselője, aki a főesperes fivérének gázgyári kollégája volt. Feltűnt neki a nyílas készültség; rögtön gondolta, kiről lehet szó...

Közben Kállót levitték az autóba. Egyenruhában volt, alatta reverenda. Hogy hová vitték, senki sem tudta. Az utólagos klinikai boncolás megállapította, hogy a halál csak éjjelkor állt be. Ugyanakkor megállapította a boncolás azt is, hogy a főesperes testén erős ütésektől és valószínűleg villanyozástól eredő súlyos sérülések is voltak. Megállapították, hogy Kálló Ferencet a pasaréti vagy a svábhegyi kínzókamrák-

egyikebe vitték. Itt este 8-tól éjjelig meztelenre verkóztatva kínozták, azután agyonlőtték

Egyetlen bajtársát sem árulta el

Kálló hősiezen állta a torturákat; egyetlen bajtársának búvóhelyét sem árulta el, úgy hogy azok meg is menekültek.

A holttesttel a nyilasok nem tudtak mit kezdeni. Különösen az volt számukra kellemetlen, hogy aktív katonai szolgálatban álló, magasrangú papi emberről volt szó. Ezért a holttestet felöltöztették, autóba dobták és a budakeszi erdő szélére vitték ki, ahol — a tüdőszanatórium mellett — kidobták az árokba. A reverendán azért nem látszottak golyónyomok. Így magyarázható az is, hogy bár esős és sáros idő volt, ugyanakkor Kálló főesperest tiszta ruhában, kitesztitott cipővel találták meg reggel az országúti árokban. Egyik kezében zsebkendőjét szorongatta, amellyel a halálos tarkólövés helyéhez kapott utolsó pillanatban, a másikban pedig rózsafüzérét tartotta...

Egy arrajáró munkásember találta meg a kora reggeli órákban a holttestet. Beszaladt a közeli tüdőszanatóriumba, ahol a református lelkész, aki jó barátja volt, agnoszkálta Kálló főesperes holttestét. A családnak sikerült az első boncolást még gyorsan elrendeltetni, azután a nyilasok a további nyomozást megszüntették.

Az autó újból megjelent

Ekkor újabb katonai autó állott

meg Kálló főesperes elárult lakása előtt. El akarták vinni, „kihallgatásra”, — házvezetőnőjét is, az egyetlen, aki látta a Kállót elhurcoló személyek arcát. Ezt a második elhurcolást azonban sikerült megaka-

dályozni. Arra a gyilkosok nem számítottak, hogy a véletlen folytán a Gázművek említett tisztviselője éppen a házban tartózkodott október 28-án és figyelemmel kísérte az eseményeket.

A gyilkosok nincsenek meg. Ellenben Kálló mártirhalálának új mozzanatai külön érdeklődésre tarthatnak számot. Nemcsak azért, mert a képmutató, holttest-öltöztető nyílas gyilkosok módszeréről újabb adalékok szolgáltatnak, hanem azért is, mert megmutatták a hősielekkü pap állhatatosságát. Hiába kínozták négy hosszú órán keresztül, egyetlen barátjának nevét és búvóhelyét sem árulta el...